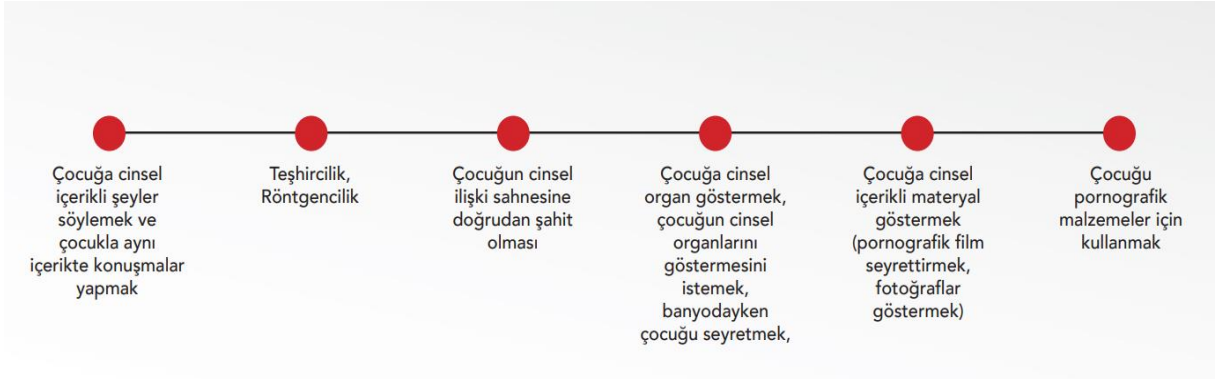

İSTİSMAR ŞEKİLLERİ- İSTİSMARI DÜŞÜNDÜRECEK İPUÇLARI ve İSTİSMARLA İLGİLİ DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

İstismar 3 tiptir. Bunlar:

Fiziksel İstismar: Çocuğa karşı; sağlığına, yaşamına, gelişimine veya onuruna zarar veren ya da zarar verebilme olasılığı yüksek, kasıtlı fiziksel güç kullanılmasıdır.

Cinsel İstismar: Çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir.

Duygusal İstismar: Ebeveyn ya da çocuğa bakan kişinin davranışları ya da sözleriyle çocuğun ruh sağlığını bozacak etkide bulunması ve çocuğun bu nedenle büyüme gelişme ve ruh sağlığı açısından genetik kapasitesine ulaşmasının engellenmesidir. Bu durum bir süreç içinde, pek çok defalar tekrarlanabileceği gibi, tek bir seferde de gerçekleşebilir.

İstismar Şüphesine Neden Olabilecek İpuçları:

Cinsel istismar konusunda **hikâye uyduran çocuk sayısı çok azdır**. Eğer bir **çocuk cinsel olarak istismar edildiğine ilişkin bilgi veriyorsa temel yaklaşım çocuğa inanmak olmalıdır**.

Aşağıda verilen **belirtilerin hiçbiri çocuk istismarının kesin ve net göstergesi değildir**. Çocuklar farklı sebeplerle de böyle davranabilir, patolojik davranış değişiklikleri gösterebilir. Ancak bu belirtilerin fark edilmesi halinde **istismar olasılığını da düşünmek gerekir**.

- Çekingen ve İlgisiz
- Korkmuş ve Endişeli
- Çaresiz
- Yiyecekleri Biriktirme Eğilimi, Yiyecek Çalma
- Ebeveyn-Çocuk Rollerinde Yer Değişikliği

- Anne-Babasının veya Bakım Sorumluluğunu Üstlenmiş Kişinin İlgisizliğinden Yakınma
- Duruma Uygun Olmayan Hareketler,
- Gerileme Davranışları; Çocuğun, **birdenbire daha önce yapabildiğini yapamaz hale gelmesi**; örneğin kendi kendine giyinebilen bir çocukta sonrasında bu becerilerin bazılarının kaybolması, daha fazla öfke nöbeti geçirmesi, uyumakta veya yemek yemede zorluk çekmesi ya da gelişim dönemine uygun olamayacak bir biçimde çocuksu şekilde konuşması.
- Derste Uyuklama Eğilimi
- Okula Geç Kalma ve/veya Okuldan Erken Ayrılma
- Okuldan Kaçma
- Konsantrasyon Güçlükleri
- Kaygı
- Aşırı Bağımlılık veya Bağımsızlık
- Aşırı İlgi Bekleme
- Ani Duygu Durum Değişiklikleri
- Uyku Bozuklukları
- Aşırı Talepkarlık
- Karşı Gelme
- Dürtüsellik; Çocuğun davranışlarına limit koymada problem yaşamasıdır. Dürtüsellikte, çocuk isteklerini gerçekleştirmek konusunda sabırsızdır ve sonucu düşünmeden hareket eder. Mantıklı olup olmadığını düşünmez **sadece keyif aldığı şeyleri devam ettirmek ister**
- Saldırganlık
- İçe Dönüklük, Engellenme/Baskılanma Duygusu
- Aşırı Uyumlu, Aşırı İtaatkâr Olma
- Ana-Babaya/Bakım Veren Kişiyeye Aşırı Yapışma
- Ana-Babadan/Bakım Veren Kişiden Ayrılmaya Aldırmama
- Akran İlişkilerinde Sorunlar
- Okul Başarısızlığı
- Çökkünlük
- Düşük Benlik Değeri; Çocuğun **kendisini olumsuz değerlendirmesi, algılamasıdır**. Değersizlik hissiyle birlikte özgüven düşüklüğü görülür.
- Korkular
- Öfke Patlamaları
- Sağlığını Tehlikeye Atacak Davranışlar
- Kendine Zarar Verme Düşünceleri ve Özkıyım Girişimi
- Madde Kullanımı
- Yeme Bozuklukları
- Cinselliğe İlişkin Her Türlü Konu ve Duruma Aşırı İlgi Gösterme ya da Aşırı Kaçınma
- Çok Sık Öpmeye Çalışma, Göğüslere, Bacaklara ya da Genital Bölgeye Dokunmaya Çalışma, Sürtünme, Kendi Genital Bölgesini Gösterme
- Bedenin Kirliliği ya da Zedelenmiş Olduğuna İnanma ve İfade Etme
- Genital Bölgesinde Bir Sorun Olduğundan Korkma

- Resimlerinde, Oyunlarında ya da Hayallerinde Cinsel İstismara Uğradığını Düşündürecek Özelliklerin Bulunması
- Tuvalet Eğitimi Kazanmış Bir Çocuğun Altını veya Yatağı Islatmaya Başlaması
- Regresif (Gerileyen) Semptomların Varlığı (Kendine Zarar Verici Davranışlar, Bebeklik Davranışları, Bebek Gibi Konuşma vb.)

Cinsel İstismarla İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

YANLIŞ	DOĞRU
Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği ile uydururlar.	Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler. İlk kural çocuğa inanmak olmalıdır.
İlgi çekmeye çalışan çocuklar, şirin ve cazip kız çocukları, evden kaçan çocuklar, ihmal edilmiş çocuklar potansiyel mağdurlardır.	Mağdurlar her sosyo-ekonomik ve her sosyo-kültürel gruptan gelen kız ve erkek çocuklardır.
Parklar, genel tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir.	Olayın olduğu yer genellikle ev, okul, ev ile okul arasındaki yol gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevredir.
İstismarcılar genellikle yaşlı ve yabancı erkekler ile sokakta yaşayan kötü giyimli ve görünüşlü serserilerdir.	Olguların %80-95'inde fail 20-45 yaşları arasında, kurban tarafından tanınan, evli ve çocuklu erkeklerdir.
Yalnızca kız çocukları cinsel istismara uğrar.	Sadece kız çocukları değil, erkek çocukları da cinsel istismara uğrar.
Cinsel istismar kuşkusuyla olayın üzerine gidilmesi, çocuğa daha fazla travma yaşatır.	Yerinde ve uygun bir müdahale istismarı sonlandırır ve çocuğun yaşadığı travmayı atlatabilmesi için destek almasını sağlar.